

Prinsjesdag 2014 – Analyse miljoenennota 2015 en begrotingen

De Unie van Waterschappen heeft voor u de meest relevante elementen uit de Prinsjesdagstukken per thema op een rij gezet.

Voor alle Prinsjesdagstukken zie:

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/prinsjesdag/miljoenennota-rijksbegroting-entoonrede/prinsjesdagstukken>

I Infrastructuur en Milieu

Waterkwaliteit

Uit begroting (pag. 5 + 39):

*Op grond van het amendement Jacobi (Kamerstukken II, 2013/14, 33 503, nr. 8) is het met ingang van 1 januari 2015 mogelijk om de uitgaven op het gebied van **waterkwaliteit**, ook wanneer deze uitgaven geen relatie hebben met waterveiligheid en zoetwatervoorziening, te verantwoorden op het **Deltafonds**. Hierdoor is het mogelijk om vanuit het Deltafonds projecten waarin ook waterkwaliteitsaspecten een rol spelen integraal te financieren. Hiertoe zijn middelen overgeboekt van artikel 12 op de Begroting hoofdstuk XII naar het nieuwe artikel 7 in het Deltafonds. Het gaat daarbij om de realisatieprojecten Verbeterprogramma Waterkwaliteit Rijkswateren, Natuurcompensatie Perkpolder, Verruiming Vaargeul Westerschelde en Natuurlijker Markermeer/IJmeer. Tevens is voor dekking gezorgd voor de totale opgave voor de Kaderrichtlijn Water (KRW), die loopt tot en met 2027 (zie ook de «Groeiparagraaf» (Wat is nieuw in deze begroting») in het Deltafonds.*

Volgens de actuele raming is ca. € 474 mln nodig voor de KRW-opgave tot en met 2027. In de voorliggende begroting is hiervoor dekking gevonden en worden de middelen ten behoeve van investeringen in waterkwaliteit naar het Deltafonds overgeheveld

Reactie Unie:

Wij steunen de incorporatie van waterkwaliteit in het Deltafonds, omwille van de integraliteit. Het biedt kansen voor 'building with nature'.

Uit begroting (pagina 21):

*De uitvoering van de **stroomgebiedbeheerplannen** uit 2009 loopt tot en met december 2015. Daarna gaan de maatregelen die worden benoemd in de stroomgebiedbeheerplannen 2015 in uitvoering. Deze zijn momenteel in voorbereiding. De ontwerpplannen liggen vanaf december 2014 ter inzage. In de begroting van het Deltafonds 2015 is voldoende geld gereserveerd om de opgave in de rijkswateren tot en met 2027 uit te kunnen voeren.*

Reactie Unie:

De Unie juicht een integratie van waterkwaliteit en (natte) natuurbeleid toe! Het Rijk (I&M en EZ) zullen dat dan ook wel werkelijk waar moeten maken.

Uit begroting (pagina 160):

*Er wordt gestreefd om per 1 januari 2015 de Wet taken meteorologie en seismologie in werking te laten treden. Deze wet regelt wat de zorgplichten (publieke taken) van de Minister zijn op het gebied van weer, klimaat en seismologie. Voorheen werd in de ingetrokken wet het **KNMI** expliciet genoemd als uitvoeringsorganisatie. De verantwoordelijkheid voor publieke taken op het gebied van weer, klimaat en seismologie(zorgplichten) en de uitvoering van die taken worden op deze manier ontkoppeld. Dit maakt het makkelijker om in te spelen op zich in de toekomst voordoende ontwikkelingen. In zijn algemeenheid kan deze wet beter inspelen op internationale en Europese ontwikkelingen. Zo wordt een luchtvaartmeteorologische dienstverlener nu op basis van de Wet luchtvaart aangewezen door de Minister in plaats van de wettelijke aanwijzing in de Wet op het KNMI. Ten slotte maakt de wet het mogelijk om meer te werken op basis van vraagsturing.*

Reactie Unie:

De Unie stelt dat waterschappen, net als veiligheidsregio's, als decentrale overheden een goede toegang moeten hebben tot het KNMI. De nieuwe wet, met name de bepalingen rond marktwerking maakt dit moeilijker.

Uit begroting (pagina 15/8):

lenM zoekt in 2015 nadrukkelijk samenwerking met steden om te komen tot een aanpak en coalities die zich inzetten voor een slimme, gezonde, leefbare, bereikbare, veilige en duurzame stad. Door de bevolkingsdichtheid cumuleren in de steden problemen met duurzaamheid en leefomgeving. De stad heeft echter ook een bijzonder karakter waardoor innovaties sneller tot stand komen. lenM wil deze kracht benutten.

Reactie Unie:

Kansen voor Klimaatactieve Stad

Uit begroting (pagina 28/21):

*Initiatieven om meer en beter te recyclen zijn soms niet succesvol door barrières in de regelgeving. Met het programma Ruimte in Regels voor **Groene Groei** nemen lenM en EZ waar mogelijk belemmeringen weg in wet- en regelgeving voor onder meer afval en grondstoffen. Om de knelpunten in beeld te brengen en op te lossen richt Rijkswaterstaat een steunpunt belemmerende regelgeving in.*

Reactie Unie:

Kans voor grondstoffenfabriek

Uit begroting (pagina 41/34):

*In 2015 wordt binnen lenM een **arbeidsmarktstrategie** opgezet, waarin vanuit de topsector elementen ten aanzien van investeren in menselijk kapitaal worden ondergebracht. Deze activiteiten passen eveneens in het perspectief van de communicatiestrategie water en, indien de vertaalslag wordt gemaakt uit het OESO rapport, van de campagne «bridging the awareness gap»*

Reactie Unie:

Sluit aan bij verwacht tekort van kennis bij Waterschappen. Waterschappen doen volop mee aan publieksaanpak 'Ons Water'.

Uit begroting (pagina 48/41):

*Ter uitvoering van het Bestuursakkoord Water zijn door de stichting Rioned met subsidie van het Ministerie van lenM 15 **kenniscoaches waterketen** aangesteld. Deze kenniscoaches zijn beschikbaar voor de samenwerkende partijen in de regio's om proces en inhoud te ondersteunen.*

Reactie Unie:

Is geheel in lijn met afspraken uit het BAW (samenwerking waterschappen en gemeenten).

Uit begroting (pagina 21):

De agrarische sector heeft een belangrijke rol bij het verbeteren van de waterkwaliteit. In het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer werkt de sector samen met de ministeries van lenM en EZ. De ministeries zien erop toe dat het algemene beleid de juiste randvoorwaarden schept voor regionaal maatwerk.

Reactie Unie:

De UvW is blij dat de ministeries erop toe zien dat het algemene beleid de juiste randvoorwaarden schept voor regionaal maatwerk.

Waterveiligheid

Uit begroting (pagina 5):

Kasschuif in het Deltafonds (€ 150 miljoen uit 2018 en 2019 naar 2016). Met deze schuif heb ik tevens een bijdrage geleverd aan een evenwichtiger kasbeeld op het Deltafonds. Op dit fonds

was juist in 2016 sprake van een budgettaire piek en een terugloop in 2018 en 2019. Beide kasschuiven zijn reeds verwerkt en aan u gemeld bij Voorjaarsnota 2014. Bij het opstellen van de Miljoenennota bleek dat er binnen de volledige Rijksbegroting nog ruimte was om – aanvullend op deze reeds verwerkte kasschuiven – de beschreven dip in 2016 verder te verlichten. Om deze reden wordt bij Miljoenennota voorgesteld om aanvullend € 40 miljoen te versnellen van 2017 naar 2016.

Reactie Unie:

Is conform afspraken in Stuurgroep HWBP. Het geld is niet verdwenen, het wordt alleen in een ander jaar ingezet.

Deltafonds

Uit begroting (pagina 4):

Prijsbijstelling Deltafonds bedraagt € 79 miljoen

Reactie Unie:

Gevolg van het Herfstakkoord 2013. 79 miljoen euro wordt uit het DF gehaald over een periode van 14 jaar (2014-2028). Vinger aan de pols houden. Nagaan ten koste van wat dit bedrag gaat. In vergelijking met Infrafonds wordt het Deltafonds ontzien. Het Infrafonds levert 387 miljoen euro in.

De projecten zijn conform afspraak. Zie verdere reactie op het Deltaprogramma. Gezamenlijke dijkrekening wordt conform afspraken eerstkomende jaren gebruikt voor HWBP-2 projecten en daarna voor nHWBP (is nog niet aangemerkt als een groot project). Exacte bedragen zijn nauwelijks te controleren

Geo informatie

Uit begroting (pagina 52):

De structurele middelen zijn bestemd voor de exploitatie, beheer en onderhoud van de voorzieningen voor de Europese verplichtingen, waaronder de implementatie van de Europese richtlijn INSPIRE, gericht op ontsluiting en harmonisatie van ruimtelijke gegevens. Verder zijn hier opgenomen de opdrachten aan onder meer Geonovum, SAGEO en Geofort in het licht van de beleidsuitvoering portefeuille geo-informatie. In het kader van het programma Basisregistratie grootschalige topografie worden ook in 2015 diverse opdrachten verstrekt. 13.02.02 Subsidies De Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) wordt gevuld en daarmee opgebouwd door bronhouders. Dit zijn gemeenten, provincies, waterschappen, Prorail, RWS en een aantal departementen. Tot 2016 vindt de transitie plaats van de oude Grootschalige Basiskaart Nederland (GBKN) naar de nieuwe BGT. Gezamenlijke werkzaamheden worden gecoördineerd en uitgevoerd door de stichtingen Landelijk Samenwerkingsverband GBKN (LSV-GBKN) en het Samenwerkingsverband van Bronhouders BGT (SVB-BGT). Vergoedingen voor de transitiekosten (opstartkosten SVB-BGT, de rijksbijdrage in de transitiekosten, de rijksbijdrage in de beheerkosten en de compensatie voor dubbele exploitatielasten tijdens de transitie) worden in de vorm van subsidies t/m 2016 verstrekt.

Reactie Unie:

Waterschappen werken samen met de andere bronhouders hard aan de tot stand koming van de BGT. De subsidie die I&M verstrekt aan de stichting SVB-BGT – die mede door de Unie is opgericht – is hierin van groot belang. In 2016 moet de transitie gereed zijn en zou de stichting zichzelf moeten bedruipen. Dit is een aandachtspunt.

Klimaatagenda en SER-energieakkoord

Uit begroting (pagina 11):

Het kabinet zet in op een ambitieus (inter)nationaal klimaatbeleid. Een krachtige en consistente klimaataanpak, zowel mondiaal als nationaal, is nodig om te komen tot een duurzaam welvarende economie en tot een samenleving die voldoende is toegerust op klimaatverandering. De in oktober 2013 uitgebrachte Klimaatagenda: Weerbaar, Welvarend en Groen 2 richt zich op het creëren van een brede coalitie voor klimaatmaatregelen en op een gecombineerde aanpak van

klimaatadaptatie. Met de uitwerking van de Klimaatagenda zet het kabinet een stabiel en ambitieus langetermijnbeleid neer, met als doel onder meer een volledig duurzame energievoorziening in 2050. Internationaal is het zaak te komen tot een ambitieuze EU-inzet als opmaat voor een mondiaal klimaatakkoord op de Verenigde Naties-klimaatop van 2015 in Parijs. Nederland zet in op een akkoord waar alle landen aan mee willen doen, zodat het klimaatprobleem effectief wordt aangepakt. Daarvoor moet het akkoord flexibiliteit bieden over hoe landen bijdragen en moeten ze daarin worden gefaciliteerd, waarbij ook meer aandacht nodig is voor de bijdragen van bedrijfsleven en NGO's. Op Europees niveau is de inzet om in 2030 ten minste 40% aan CO₂-emissies terug te dringen en de verplichting om in de Europese Unie 27% hernieuwbare energie te realiseren.

Reactie Unie:

De waterschappen leveren een belangrijke bijdrage op deze doelstellingen. Dit blijkt uit de Klimaatmonitor 2014 van de Unie: 28% duurzame energie in 2013, 40% in 2020, 50% CO₂ reductie in 2013 (vergeleken met 2005). Met name door productie biogas en inkoop groene stroom. Waterschappen doen actief mee aan SER Energieakkoord en aan Lokale Klimaatagenda (hebben deze ondertekend).

Lean and Green en CO₂ reductie in Grond-, Weg- en Waterbouw

Uit begroting (pagina 12):

Naast bronbeleid zet het SER-energieakkoord ook in op gedragsverandering: minder en andere mobiliteit (OV, fiets, deelauto) helpen bij CO₂-reductie. IenM heeft onder meer opdracht gegeven voor een programma om 300 bedrijven te ondersteunen bij de CO₂-reductie van hun personenmobiliteit met 20% (Lean and Green Personal Mobility). Verder faciliteert IenM het proces om tot een Green Deal Zero Emissie stadsdistributie te komen. Tot slot stimuleert Rijkswaterstaat bij aanbestedingen in de grond-, weg- en waterbouwsector de markt tot het nemen van maatregelen die de CO₂-uitstoot in de keten beperken.

Reactie Unie:

Evenals RWS reduceren de waterschappen CO₂ uitstoot in de GWW bij aanbestedingen. Unie heeft Green Deal ondertekend over doorontwikkeling van duurzaam inkoop criteria. CO₂ uitstoot speelt daarbij ook belangrijke rol.

Unie gaat deelname waterschappen aan Green and Lean stimuleren. Goed voorbeeld is Waterschap Rivierenland die recentelijk certificaat heeft ontvangen. Uit de Klimaatmonitor 2014 van de Unie blijkt dat hier door de sector nog wel stappen kunnen worden gezet.

Van Afval Naar Grondstof (VANG)

Uit begroting (pagina):

*IenM zet zich in om de transitie naar een circulaire economie te stimuleren en te versnellen. Dit economische systeem neemt de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen en het behoud van natuurlijke hulpbronnen als uitgangspunt en streeft ernaar dat in iedere schakel van het systeem waarde wordt gecreëerd voor mens, natuur en economie. Door het verduurzamen van grondstoffengebruik wordt de milieudruk van productie en consumptie zo laag mogelijk gehouden en is economische groei niet meer automatisch belastend voor milieu en leefomgeving. Onmisbare partners bij dit streven zijn uiteenlopende sectoren van het bedrijfsleven. Daarom zijn diverse Green Deals met betrekking tot afval en grondstoffen in voorbereiding. Het programma **Van Afval Naar Grondstof (VANG)** richt zich op meer duurzame producten op de markt, duurzamere consumptie en meer en betere recycling. Doelen zijn halvering van de hoeveelheid afval, betere scheiding van huishoudelijk afval, wegnemen van belemmerende regelgeving en Nederland tot hotspot van de circulaire economie maken. Dit vereist ook een actieve inzet in de EU om een breder palet aan producten te reguleren, gezamenlijke maatstaven voor efficiëntie in het gebruik van hulpbronnen en meer aandacht voor nieuwe verdienmodellen. Om duurzame koplopers te stimuleren zet IenM in 2015 een versnellingspunt circulaire economie op om projecten op regio- keten- en sectorniveau te organiseren.*

Reactie Unie:

Sluit aan bij de inzet van waterschappen op Green Deals en grondstoffen- en energiefabrieken.

Duurzame Productketens

Uit begroting (pagina):

*Productketens worden onderzocht met het oog op de gevolgen van de winning, verwerking en het **(her)gebruik van grondstoffen**. Actie- en resultaatgerichte samenwerking in ketens en in de «gouden driehoek» (onderzoekers, ondernemers en overheid) wordt ondersteund om te komen tot een circulaire economie gericht op het maximaliseren van de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen en het minimaliseren van waardevernietiging. 21.05.01 Opdrachten De opdrachten hebben betrekking op uitvoering van wettelijke taken op het gebied van het afvalbeleid (onder andere de uitvoering van het LAP). Daarnaast worden opdrachten verstrekt voor de uitvoering van VANG en projecten ter verduurzaming van ketens in het kader van de circulaire economie. Dit betreft vooral de ketens: fosfaat, kunststof, voedsel, textiel, beton, hout en elektronica, alsmede sectoren met een grote milieudruk zoals landbouw en bouw.*

Reactie Unie:

Door middel van de Green Deal Grondstoffen gaat de waterschapsector bij het rijksbeleid aankoppelen. Waterschappen zijn al erg succesvol met fosfaatterugwinning (struviet). De Grondstoffenfabriek richt zich nu sterk op andere grondstoffen. Om dit te ontwikkelen zal moeten worden samengewerkt met het bedrijfsleven. Doelstelling is ook om juridische belemmeringen te identificeren en op te lossen.

Bestuursakkoord Water

Uit begroting (pagina):

*Het in mei 2011 getekende **Bestuursakkoord Water** (Kamerstukken II 2010/11, 27 625, nr. 204) wordt uitgevoerd. De tussentijdse evaluatie van begin 2014 laat zien dat de Bestuursakkoordpartners goed op koers zijn. Ook in 2015 is voor onderdelen zoals de monitoring van de doelmatigheidswinst beleidsonderzoek noodzakelijk.*

Reactie Unie:

De samenwerking in de waterketen verloopt volgens plan, zoals Water in Beeld 2015 laat zien. Dat zal vanaf 2020 structureel €450 miljoen minder meer kosten opleveren, de kwaliteit doen verbeteren en de kwetsbaarheid verminderen.

De visitatiecommissie waterketen (van mw. Peijs) brengt in december 2014 haar bevindingen uit in de eindrapportage. De vervolgstappen zijn daar mede van afhankelijk.

De Unie zal met de partners in de waterketen de samenwerking verder stimuleren en monitoren. De voortgang zal in beeld worden gebracht en samenwerkende partijen kunnen leren van best practices.

Uit begroting (pagina 16):

*Het Rijksbeleid dat voortvloeit uit de voorstellen voor deltabeslissingen en voorkeursstrategieën wordt verankerd in een **partiële herziening van het Nationaal Waterplan**. De nieuwe normering krijgt een wettelijke basis door aanpassing van de Waterwet. Doel is om de nieuwe aanpak in 2017 in de wet op te nemen, zodat het gebruikt kan worden in de vierde toetsronde, die in 2017 start. Daarnaast moet het wettelijk toetsinstrumentarium, waarmee eens in de twaalf jaar de dijken worden beoordeeld, worden aangepast aan de nieuwe manier waarop we naar waterveiligheid kijken.*

Reactie Unie:

Unie is betrokken en houdt vinger aan de pols.

Uit begroting (pagina 35):

In 2015 wordt door het Rijk in overleg met decentrale overheden uitvoering gegeven aan het vervolmaken van de overstromingsrisicobeheerplannen voor de vier stroomgebieden Eems, Rijn, Maas en Schelde.

De definitieve plannen moeten uiterlijk december 2015 aan het publiek ter beschikking zijn gesteld waarna ze aan de EU-commissie worden gerapporteerd. Voor zowel de risicokaarten als de plannen wordt opdracht gegeven voor ondersteuning, ontwikkeling en het beheer.

Reactie Unie:

Unie is betrokken en houdt vinger aan de pols.

Uit begroting (pagina 43):

*De uitvoering van de **Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte** is in 2012 gestart. Door een goede afstemming met de andere overheden en met maatschappelijke partners kan de rijksrol zo efficiënt mogelijk worden ingevuld. De Minister van IenM is vanuit deze rol verantwoordelijk voor: Via de gebiedsagenda's in kaart brengen van de inhoudelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van het ruimtelijk-fysieke domein (onder andere woningbouw, bereikbaarheid, economie, energie, natuur en waterveiligheid). Dit gebeurt op een zodanige wijze dat Rijk en regio tijdens het Bestuurlijk Overleg MIRT afspraken kunnen maken over afgestemde acties en investeringsbeslissingen.*

Reactie Unie:

Door een aantal ontwikkelingen zijn waterschappen een logische partner geworden aan de MIRT tafels. Vaak zijn waterschappen echter nog niet vertegenwoordigd. Streven is dat aan alle MIRT tafels de waterschappen vertegenwoordigd zijn. Reguliere waterveiligheidsprojecten lopen via het HWBP. In het MIRT kan gekeken worden naar meekoppelkansen. Daarnaast zijn er in de voorkeursstrategieën van het Deltaprogramma een aantal 'slimme combinaties' aangemerkt (ongeveer 10). Op deze plaatsen is het kansrijk om op een andere wijze waterveiligheid te realiseren dan alleen via versterking van de regionale kering. In deze trajecten kan het MIRT ook een waardevolle rol spelen.

Uit begroting (pagina 34):

*Zowel in het Bestuursakkoord Water als in de Topsector Water zijn afspraken gemaakt en doelen gesteld om te **investeren in menselijk kapitaal**. De belangrijkste programmalijnen zijn het versterken van het imago van de sector en bevorderen van de instroom, het binden en boeien van medewerkers, het stimuleren van personele uitwisselingen (platform Water ontmoet Water) en het versterken van de samenwerking met onderwijs- en onderzoekinstellingen.*

Reactie Unie:

De Unie werkt met het Ministerie van IenM samen aan aandacht voor water in het onderwijs, zodat scholieren kiezen voor een wateropleiding en voor een functie in de watersector. Daarnaast wordt door onderwijs over water de bewustwording van het belang van waterveiligheid, schoon water en droge voeten, vergroot.

Uit begroting (pagina 22):

*Water internationaal. Nederland beschikt over een internationale topexpertise op het gebied van water, die een grote bijdrage levert aan de economie. Met de **Topsector Water** beoogt de Minister van IenM een verdubbeling van de toegevoegde waarde van de watersector in 2020. Deze toppositie brengt daarnaast de maatschappelijke verantwoordelijkheid met zich mee om kennis en kunde wereldwijd te delen om watergerelateerde rampen te voorkomen of de gevolgen daarvan te beperken. Nederland start het netwerk van «lage landen» met andere landen die vergelijkbare uitdagingen als Nederland het hoofd te bieden hebben, gericht op intensievere samenwerking en uitwisseling van expertise. Het **Dutch Disaster Reduction Team** adviseert landen of regio's bij een dreiging van een waterramp of wederopbouw na een ramp. Dit creëert ook nieuwe kansen voor de watersector*

Reactie Unie:

Als Dutch Water Authorities zetten de waterschappen zich internationaal in voor bevordering hulp en handel en zijn ook aangesloten bij DDRT.

II Economische Zaken

Duurzaamheid, innovatie, energie

Uit troonrede:

Om de innovatiekracht van ons land te versterken, stelt de regering een 'toekomstfonds' in voor kredietverlening aan innovatieve mkb'ers. De rendementen van het fonds komen beschikbaar voor uitgaven aan fundamenteel en toegepast onderzoek. Deltatechnologie is een van de innovatieve sectoren waarin ons land internationaal koploper is. De fysieke bescherming van ons land tegen het water kent een lange traditie. Het Deltaplan dat tegelijk met de begroting van 2015 wordt gepresenteerd, maakt ons land veiliger en geeft de Nederlandse watersector een stevige impuls.

Reactie Unie:

Dit biedt kansen om samen met het bedrijfsleven te werken aan goedkopere methoden in de dijkversterkingsprojecten.

Energieakkoord voor duurzame groei

Uit begroting (pagina 18):

*Een schone, betaalbare en betrouwbare **energiehuishouding** is essentieel voor duurzame, economische groei. Met het «Energieakkoord»²¹ worden belangrijke stappen gezet en krijgt tegelijkertijd de economie een stevige impuls. De betrokken partijen hebben de verantwoordelijkheid opgepakt om te komen tot grote investeringen die leiden tot energiebesparing, meer duurzame energie, extra werkgelegenheid en versterking van de concurrentiepositie.*

Reactie Unie:

Een van de doelstellingen is dat de waterschappen in 2020 voor 40% voorzien in het energieverbruik door zelf duurzame energie te produceren. De Klimaatmonitor 2014 laat zien dat dit percentage op dit moment ongeveer 28% bedraagt en dat bij voortzetting van de huidige inspanningen deze doelstelling haalbaar is. Daarmee leveren de waterschappen een duidelijke bijdrage aan de nationale doelstelling van het kabinet van 14% in 2020 (nu 4%). Daarnaast doen we onderzoek naar wind, zon en waterkracht en naar mogelijkheden in de afvalwaterketen (Routekaart).

Green Deal

Uit begroting (pagina 88):

*De **Green Deal** aanpak is sinds 2011 een onderdeel van het groene groei beleid van het kabinet. ... De deals hebben veelal een looptijd van drie jaar en zijn volop in uitvoering. Een aantal deals zal eind 2014 worden afgesloten. Sinds 2011 zijn er 52 Green Deals afgesloten op het terrein van energie. Een compleet overzicht van Green Deals is te vinden op: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/duurzame-economie/green-deal>.*

Reactie Unie:

Een van die Green Deals is die van de waterschappen over Energiefabrieken. Daarin hebben wij afgesproken in 2015 minstens 12 energiefabrieken te realiseren. 2015 zal naar verwachting niet helemaal worden gehaald, maar we komen een eind in de richting (10). Deze Green Deal wordt naar verwachting met 2 jaar verlengd (tot en met 2016). Daarnaast wordt een nieuwe Green Deal Grondstoffen door Unie en Rijk voorbereid voor 2015 (zowel betrokkenheid I&M als EZ).

SDE (Stimuleringsregeling Duurzame energie)

Uit begroting (pagina's 18 en 89):

Daarnaast wordt de SDE+-regeling voor de vierde keer opengesteld en komt ook bij- en meestook van biomassa voor deze regeling in aanmerking.

Reactie Unie:

In de **SDE plus** is er een beperkte regeling voor subsidiering van biogasproductie (thermische drukhydrolyse). Naar verwachting wordt deze regeling in 2015 iets uitgebreid (thermofiele vergisting/mesofiele vergisting)

Biobased economy

Uit begroting (pagina 17):

Op verschillende domeinen zoals de biobased economy, voedsel en energie, wordt invulling gegeven aan de transitie naar groene groei. De ambitie is om de Nederlandse concurrentiekracht en het verdienvermogen te versterken en tegelijkertijd de belasting op het milieu en de afhankelijkheid van fossiele energie en grondstoffen terug te dringen.

Reactie Unie:

Met initiatief van de Grondstoffenfabriek en de Green Deal Grondstoffen gaat de waterschapssector ook actief een rol spelen in biobased economy en circulaire economie.

Groene Groei

Uit begroting (pagina 75):

Doelstellingen. Op een aantal domeinen zijn er duidelijke (kwantitatieve) doelstellingen: •We streven naar 14% duurzame energie in 2020 en 16% in 2023 (Energie akkoord). •We staan voor een ambitieus klimaatbeleid (20% CO2 reductie in 2020) (EU). •We willen fossiele grondstoffen

Reactie Unie:

Op al deze punten presteren de waterschappen buitengewoon goed. Zie Klimaatmonitor 2014: 28% duurzame energie, 50% reductie broeikasgassen en grote inspanningen op terugwinning van grondstoffen. Fosfaatinstallaties worden in hoog tempo gerealiseerd (struviet) en wordt in het kader van de Grondstoffenfabriek onderzoek gedaan en pilots uitgevoerd naar andere grondstoffen zoals vezels, polymeren (bioplastics), alginaat en CO2.

Mestbeleid

Uit begroting (pagina 96):

De Minister van EZ is verantwoordelijk voor:

*Het doen uitvoeren van een **effectief mestbeleid** ter realisatie van de doelstellingen uit de Europese Nitraatrichtlijn (91/676/EEG).*

Reactie Unie:

De UvW zou graag zien dat EZ zich ook verantwoordelijk voelt voor het uitvoeren van een effectief mestbeleid ter realisatie van de doelstellingen uit de KRW

Uit begroting (pagina 101):

*Het **mestbeleid** heeft als doel de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater te verbeteren, zodanig dat in heel Nederland het grondwater maximaal 50 mg nitraat per liter bevat en de vergroting van de voedselrijkdom van oppervlaktewater voorkomen of verminderd wordt. Om dat doel te bereiken, is het gebruik van meststoffen gereguleerd via het stelsel van gebruiksnormen en gebruiksvorschriften (zoals neergelegd in het vijfde actieprogramma Nitraatrichtlijn). Ondersteunend daaraan wordt de hoeveelheid mest die kan worden geproduceerd gereguleerd via het stelsel van varkens- en pluimveerechten.*

Reactie Unie:

Positief dat het mestbeleid is aangescherpt om de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater te verbeteren.

Negatief is dat bij evenwichtsbemesting het oppervlaktewater nog steeds wordt belast doordat er nog steeds meststoffen uitspoelen. Dit komt vanwege het onvermijdbare verlies waarmee rekening wordt gehouden in de gebruiksnorm. Of te wel ook bij evenwichtsbemesting is het gebruik aan meststoffen op het perceel nog steeds hoger dan het gewas opneemt.

Gewasbeschermingsmiddelenbeleid

Uit begroting (pagina 96):

De Minister van EZ is verantwoordelijk voor:

Regisseren

Het zeker stellen van goede gewasbescherming, evenals het borgen van plant- en diergezondheid en dierenwelzijn.

Doen) uitvoeren

Het handhaven van de regelgeving op gebied van dier- en plantgezondheid en dierenwelzijn. Het doen uitvoeren van kennisontwikkeling en financieren van innovatie ten behoeve van het groene domein.

Reactie Unie:

De UvW zou graag zien dat EZ zich ook verantwoordelijk voelt voor het uitvoeren van een effectief **gewasbeschermingsbeleid** ter realisatie van de doelstellingen uit de KRW

Uit begroting (pagina 14):

*In 2015 wordt het **bedrijfslevenbeleid** koersvast voortgezet, met als speerpunten de actualisatie van innovatiecontracten, de versterking van betrokkenheid van het MKB door verhoging van het budget voor de MKB-innovatiestimuleringsregeling met € 30 mln en een nauwere aansluiting tussen het topsectorenbeleid en het Europees onderzoeks- en innovatieprogramma Horizon 2020.*

Reactie Unie:

Voor de topsector Water is de omvang van TKI-toeslag beperkt, omdat de overheid de grootste investeerder in kennis en innovatie is, en alleen het bedrijfsleven TKI-toeslag krijgt voor het investeren in kennis.

De waterschappen zijn volop betrokken geweest bij het innovatiecontract 2013-2014 en participeren ook in de actualisatie van het Innovatiecontract in 2015.

Uit begroting (pagina 14):

Ook zal het kabinet, samen met kennisinstellingen, bedrijven, maatschappelijke organisaties en medeoverheden in 2015 een wetenschapsagenda op. Deze agenda benoemt uitdagende thema's waar de wetenschap zich op gaat richten, met een actieve betrokkenheid van bedrijven en maatschappelijke organisaties. Zowel de profileringsafspraken van de universiteiten, als de sectorplannen onderzoek en de middelen van NWO zullen worden gericht op de thema's uit de Wetenschapsagenda.

Reactie Unie:

Positief dat met actieve betrokkenheid van medeoverheden de **wetenschapsagenda** wordt opgesteld. Als waterschappen denken we graag mee bij het opstellen van de wetenschapsagenda.

Uit begroting (pagina 15):

*De ontwikkelingen in **ICT** gaan snel en dringen door tot in de haarvaten van de maatschappij. Het kabinet geeft meer ruimte aan innovatief gebruik van data en komt in 2015 met concrete voorstellen. Wetgeving wordt aangepast zodat op verantwoorde wijze nieuwe datagedreven innovaties en verdienmodellen tot stand kunnen komen. Ook zal het gebruik van **open data** worden gefaciliteerd en regels omtrent intellectueel eigendom gemoderniseerd.*

Reactie Unie:

Positief dat innovatief gebruik van data wordt gestimuleerd. Gebruik van data biedt grote kansen voor goedkoper en beter waterbeheer.

Uit begroting (pagina 15):

*Het kabinet stelt een **toekomstfonds** in om direct een impuls te geven aan innovatie. Er komt € 200 miljoen beschikbaar voor revolverende financiering van innovatieve MKB-bedrijven en onderzoek. De rendementen van het fonds komen beschikbaar voor uitgaven aan fundamenteel en toegepast onderzoek.*

Reactie Unie:

Positieve ontwikkeling. Waterschappen werken in gouden driehoek samen met bedrijfsleven en kennisinstellingen. Toekomstfonds helpt bedrijven over de drempel om innovatie te versnellen. Focus op fundamenteel en toegepast onderzoek is goed.

Link met STOWA

Uit begroting (pagina 16):

*De overheid stimuleert scholieren, studenten en werknemers in alle geledingen van het onderwijs om te excelleren. Een daarmee samenhangende uitdaging is het versterken van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt voor de technieksector. Met het «**Nationaal Techniekpact 2020**» 15 werkt het kabinet aan de instroom van voldoende opgeleide en vakbekwame technici. Aandacht voor techniek in het onderwijs draagt onder andere bij aan de ontwikkeling van probleemoplossend vermogen en creatief denken.*

Reactie Unie:

Goed dat er aandacht is voor het vaardighedeniveau van de beroepsbevolking om innovaties snel op te pakken. Onduidelijk is welke aanpak gekozen gaat worden.

Uit begroting (pagina 18):

***Natuurinclusieve landbouw** biedt voor Nederland grote kansen. Wereldwijd moet de landbouw- en visserijsector een groeiende bevolking voeden. Met climate-smart agriculture kan de voedselzekerheid worden verbeterd, de uitstoot van broeikasgassen worden teruggebracht en de landbouw aan klimaatverandering worden aangepast.*

Reactie Unie:

Belangrijk is om hierbij aandacht te hebben voor water. Waterbeheer maakt de landbouw en veeteelt mogelijk. Innovaties gericht op teelten die meer zouttolerant zijn of die minder water gebruiken zijn nodig, omdat huidig niveau van watervoorziening aan de landbouw in periode van droogte niet te garanderen zijn.

Uit begroting (pagina 23):

Regionaal investeringsfonds MBO (bedragen OCenW) 25 miljoen tot en met 2017. Centra voor Innovatief Vakmanschap van 5 mln naar 3 mln 2015 en 2016. Daarna stop.

***TKI toeslag** bedragen zijn naar beneden bijgesteld. Andere posten, zoals WBSO, blijven gelijk. ... De TKI-toeslagregeling voor 2015 wordt op een aantal punten verder vereenvoudigd. ... Voorts zullen bij de inzet van de toeslag op nieuwe PPS'en geen verdergaande eisen worden gesteld dan het nieuwe staatssteunkader voor onderzoek en innovatie voorschrijft.*

Reactie Unie:

Vereenvoudiging van de TKI-regeling wordt toegejuicht. Wat de opmerking over het staatssteunkader betekent, is niet duidelijk.

Uit begroting (pagina 114):

*Stimuleren van educatieve activiteiten (sociaal leren) voor een groene economie (**Duurzaam Door**).*

Reactie Unie:

Goed dat dit wordt genoemd. Waterschappen werken met het Programma Duurzaam Door samen aan watereducatie.

Inkoop en Aanbesteden; goed functionerende economie en markten

Uit begroting (pagina 21):

*In 2015 zal het kabinet een wetsvoorstel indienen om de nieuwe **Europese aanbestedingsrichtlijnen** te implementeren. Belangrijk onderdeel van het wetsvoorstel is de digitalisering van de aanbesteding van (overheids)opdrachten boven de Europese drempelbedragen. Door een betere e-overheidsdienstverlening en verlaging van de administratieve lasten zijn ondernemers minder tijd en geld kwijt.*

Reactie Unie:

Zijn wij als waterschappen goed op aangehaakt. Worden hierbij volop betrokken door EZ. Wel dient de implementatie goed aan te sluiten bij de eerste bevindingen uit de evaluatie van de Aanbestedingswet 2012 die nu net gestart is. Wij pleiten voor het niet verplicht opleggen van systemen maar goed gebruik maken van in de markt beschikbare oplossingen. De waterschappen zijn niet voor een verplicht breder gebruik van Tendered.

III Financiën

Miljoenennota

Uit Miljoenennota (pagina 6):

*Desondanks wordt voor 2015 nog altijd een tekort op de begroting verwacht van 2,2% van het bbp. Dit betekent dat € 15 mld. meer wordt uitgegeven dan het totaal dat aan inkomsten binnenkomt; iedere dag geeft de overheid dus € 41 mln. meer uit dan binnenkomt. Hierdoor loopt de EMU-schuld op naar € 467 mld. (70% van het bbp). Het kabinet heeft de ambitie om de overheidsfinanciën structureel op orde te brengen en streeft daarom naar de middellange-termijndoelstelling, in lijn met de **Europese begrotingsafspraken**. Hiermee wordt voldaan aan de landenspecifieke aanbevelingen*

Reactie Unie:

In mei 2015 zullen kabinet, VNG, IPO en Unie afspraken maken over de ruimte in het EMU-tekort voor de decentrale overheden in 2016 en 2017. De Unie zal zich er voor inzetten dat er voldoende ruimte blijft voor de investeringen van de waterschappen.

Uit Miljoenennota (pagina 71):

Voor Nederland geldt hierin een middellange termijn doelstelling van -0,5% bbp. Zolang deze doelstelling nog niet bereikt is, moet het Nederlandse structurele tekort voldoende snel in de richting van deze doelstelling bewegen en de uitgaven niet te hard laten stijgen.

Reactie Unie:

In mei 2015 zullen kabinet, VNG, IPO en Unie afspraken maken over de ruimte in het **EMU-tekort** voor de decentrale overheden in 2016 en 2017. De Unie zal zich er voor inzetten dat er voldoende ruimte blijft voor de investeringen van de waterschappen.

Uit Miljoenennota (pagina's 69 en 70):

*Om de raming en monitoring van het **EMU-saldo** van decentrale overheden te verbeteren, heeft een ambtelijke werkgroep het rapport «Beheersing EMU-saldo decentrale overheden» opgesteld. Hierin verkent de werkgroep mogelijkheden voor verbetering. 116 Op basis hiervan zal in het najaar 2014 in overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg en de Unie van Waterschappen worden bezien welke concrete stappen gezet gaan worden.*

Reactie Unie:

Het hier bedoelde bestuurlijke overleg heeft op 10 september 2014 plaatsgevonden en heeft er in geresulteerd dat er in gezamenlijk overleg 12 verbeteropties nader zullen worden uitgewerkt en ingevoerd. Eén en ander komt overeen met het standpunt dat de waterschappen hierover hadden ingenomen. De meeste opties zijn onderdeel van of een logisch vervolg op reeds lopende processen bij de waterschappen.

Uit Miljoenennota (pagina's 2 en 69):

Het kabinet raamt voor de decentrale overheden voor 2015 een EMU-tekort van € 1,8 miljard. Het **EMU-saldo** van decentrale overheden wordt voor 2015 geraamd op -0,3 procent van het bbp. 115 Voor de raming van het EMU-saldo van decentrale overheden sluit het Rijk aan bij de raming van het CPB. Bij het ramen van het EMU-saldo van de lokale overheden gebruikt het CPB (voorlopige) realisatiegegevens die de decentrale overheden aanleveren aan het CBS.

Reactie Unie:

Dit kan een belangrijk gegeven zijn in het overleg richting de zojuist bedoelde afspraken. We zullen nagaan of deze raming overeenkomst met de ramingen die de decentrale overheden zelf maken en zo nodig onze ramingen van het te verwachten tekort naar voren brengen.

Gemeentefonds

Uit begroting (pagina 16):

*Toevoeging in 2015 van € 23,8 mln. aan Gemeentefonds i.v.m. **waterschapsverkiezingen***

Reactie Unie:

Goed dat deze toevoeging in 2019 niet wordt gedaan.

Uit begroting (pagina 29):

*De Minister informeert de Tweede Kamer in het najaar van 2014 over het wetsvoorstel **afschaffing precario van nutsbedrijven**, inclusief zijn bevindingen met betrekking tot de alternatieven. Er wordt dan ook besloten of het wetsvoorstel in zijn huidige vorm wordt ingediend.*

Reactie Unie:

We zullen deze ontwikkeling op de voet volgen en de belangen van de waterschappen indien noodzakelijk bij de minister en/of de Tweede Kamer onder de aandacht brengen

Belastingplan 2015: Afvalstoffenheffing

Reactie Unie:

Dit wordt nader uitgezocht door de Unie.

IV Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Waterschapsverkiezingen 2015

Uit begroting (pagina 6):

*Om de opkomst bij de **waterschapsverkiezingen** te verhogen, vindt deze tegelijk plaats met de verkiezingen voor de provinciale staten. Gemeenten zijn in 2015 voor het eerst verantwoordelijk voor het organiseren van de waterschapsverkiezingen.*

Reactie Unie:

Opvallend dat er gesproken wordt over het verhogen van de opkomst bij waterschapsverkiezingen en niet over het verhogen van de opkomst van provinciale statenverkiezingen.

Uit begroting (pagina 10):

*In 2015 wordt de professionaliteit van de bestuursorganen bij het verrichten van onderzoek naar integriteitskwesaties van politieke ambtsdragers versterkt. Het **Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector (BIOS)** geeft daarbij advies en steun bij vragen over aanpak en afhandeling van signalen van integriteitsschendingen.*

Reactie Unie:

Als waterschappen willen wij hierbij betrokken zijn

Uit begroting (pagina 36):

*Een belangrijk uitgangspunt voor de beleidsinspanning binnen dit begrotingsartikel is – binnen de budgettaire mogelijkheden – de gelijkwaardigheid van de **arbeidsvoorwaardenontwikkeling** in de marktsectoren en bij de overheid. Omdat er de afgelopen jaren sprake is geweest van een nullijn voor de overheidssectoren is in die jaren de jaarlijkse afwijking in contractloonontwikkeling tussen markt en overheid negatief geweest.*

Reactie Unie:

De salarisontwikkeling in de sector is verbonden aan ontwikkelingen in het pensioen (afspraken Pensioenkamer).

Uit begroting (pagina's 31 en 32):

*Het initiatiefvoorstel **normalisering rechtspositie ambtenaren** (Kamerstukken II, 32 550) is op 4 februari 2014 in de Tweede Kamer aanvaard. Door dit initiatiefwetsvoorstel wordt – conform het regeerakkoord (pagina 41) – het ontslagrecht van ambtenaren in overeenstemming gebracht met het ontslagrecht van werknemers buiten de overheid.*

Reactie Unie:

De sector is in samenwerking met BZK en VNG/IPO begonnen met in kaart brengen van de gevolgen van de wet.

Uit begroting (pagina 9):

*Bij een (semi)publieke functie hoort een passende beloning. De **Wet normering topinkomens (WNT)** regelt dat. In 2015 worden de uitvoering van de WNT en het toezicht op de naleving van de wet verder versterkt.*

Reactie Unie:

De sector moet deze wet uitvoeren en zal aan de waterschappen hier extra aandacht voor vragen.

Uit begroting (pagina 32):

*Bedoeling is de duur van de **voortgezette uitkering** (voor bestuurders) terug te brengen tot een maximale duur van vijf jaar tot aan de pensioengerechtigde leeftijd. Daardoor komt ook de ingangleeftijd voor de voortgezette uitkering op maximaal vijf jaar vóór de pensioengerechtigde leeftijd te liggen.*

Reactie Unie:

De vakverenigingen van bestuurders van o.a. waterschappen hebben de minister gevraagd te stoppen met een verder versobering van de rechtspositie/arbeidsvoorwaarden. En aandacht te geven aan “het aanzien van het ambt”.

Uit begroting (pagina 17):

*Politieke partijen krijgen subsidie op grond van de **Wet financiering politieke partijen**. Een politieke partij komt voor subsidie in aanmerking als zij voldoet aan een aantal in deze wet genoemde voorwaarden. In 2014 ontvangen elf politieke partijen subsidie.*

Reactie Unie:

De sector heeft aandacht gevraagd voor financiering van lokale politieke partijen die deelnemen aan waterschapsverkiezingen.

E-overheid

Uit begroting (pagina 8):

***Digitale dienstverlening.** Om de dienstverlening aan burgers en bedrijven beter en efficiënter te maken, wordt het mogelijk om de diensten van de overheid in toene-mende mate digitaal af te nemen.–Er wordt hierbij gewerkt vanuit de «één overheidsfilosofie»; betere, betrouwbare en betaalbare dienstverlening. Burgers en bedrijven plukken daar direct de vruchten van. Aanvragen, vergunningen en andere vormen van dienstverlening kunnen voortaan digitaal worden geregeld. Dat vergt ook dat alle hiervoor benodigde informatie digitaal beschikbaar is, de digitale processen gebruiksvriendelijk zijn ingericht en dat algemene bekendmakingen digitaal worden gedaan.–In 2015 wordt de digitaliseringsagenda verder uitgevoerd. Dit betreft aanpassing van de relevante wetgeving (wetgevingsprogramma EZ-BZK).*

Reactie Unie:

Dit punt gaat over het actieprogramma Digitaal 2017. Plassterk wil het mogelijk maken dat alle burgers en bedrijven alle dienstverlening en al het contact met de overheid in 2017 digitaal kan afhandelen. Als waterschappen hebben we er ons sterk voor gemaakt dat dit niet verplicht moet worden, maar dat een burger zelf moet kunnen kiezen hoe hij of zij contact met ons opneemt. Ook is het voor kleine processen binnen een waterschap niet altijd rendabel om te digitaliseren. Het programma heeft een relatief vrijblijvend karakter, er is geen convenant o.i.d. afgesloten, maar er gaat door BZK wel gemonitord worden op de voortgang van de overheden.

Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)

Uit begroting (pagina's 8 en 9):

Goede digitale overheidsdienstverlening vereist een uitstekende Generieke Digitale Infrastructuur (Kamerstukken II, 2013–2014, 26 643, 292). Om dat te borgen heeft het kabinet de Nationaal Commissaris Digitale Overheid (NCDO) aangesteld. De NCDO stelt een overheidsbreed meerjarig Digiprogramma op, gericht op een robuuste en toekomstbestendige generieke digitale infrastructuur voor de digitale overheid.–De NCDO heeft de opdracht beleidsontwikkeling en vernieuwing aan te jagen, daarmee de totstandkoming van (voorzieningen voor) de digitale

overheid te bevorderen, het beheer van essentiële voorzieningen te borgen en het gebruik van die voorzieningen te stimuleren.

Reactie Unie:

De komst van de **NCDO** is dit jaar snel besloten in de Ministerraad, en de NCDO (Bas Eenhorn) is inmiddels aan het werk. Bij het proces wil de Unie goed aangehaakt zijn. De NCDO zal vooral regie gaan voeren en een digiprogramma gaan opstellen wat ook voor ons als waterschappen gevolgen kan hebben.

Open overheid

Uit begroting (pagina 9):

Een digitale overheid is ook een open overheid. Het kabinet voert het Actieprogramma Open overheid (Kamerstukken II, 2013–2014, 32 802, nr. 5) uit.—Er wordt in 2015 een maatschappelijke kosten/batenanalyse uitgevoerd voor het hele programma Open overheid. De resultaten daarvan ontvangt de Tweede Kamer eind 2015.

Reactie Unie:

Er zal ook op de waterschappen steeds meer druk komen om data als open data aan te bieden. Dit betekent dat waterschappen ook zelf moeten gaan nadenken over **open data** beleid.

Cyberdreiging

Uit begroting (pagina 10):

***Digitale spionageaanvallen** nemen de laatste jaren in aantallen sterk toe en winnen aan complexiteit en impact. Digitale spionage is niet langer meer voorbehouden aan grote, geavanceerde inlichtingendiensten; het is ook bereikbaar voor organisaties of personen die vanuit financiële of politiek-ideologische overwegingen inlichtingen willen vergaren over overheden, bedrijven of burgers.*

Reactie Unie:

Het kabinet geeft aan in te zetten op cybersecurity, echter een beleid hierop ontbreekt nog, zeker na het stopzetten van de Taskforce BID aan het einde van dit jaar. Het is aan BZK om ervoor te zorgen dat dit goede werk voortgezet gaat worden en dat dit niet stopzet. Informatieveiligheid en cybersecurity wordt een steeds groter issue voor alle overheden en de medeoverheden moeten hierin ondersteund worden.

Voor waterschappen is cybersecurity ook interessant omdat er een link is met het traject herijking vitaal. (vallen wij als waterschappen/of een aantal waterschapsobjecten onder vitaal) en met de meldplicht ICT inbreuken. Bij beide trajecten zijn we goed betrokken. Het is wel jammer dat beide trajecten qua tijdsplan niet parallel lopen, omdat er belangrijke dwarsverbanden zijn.

Beleidswijzigingen Nationaal Commissaris Digitale Overheid

Uit begroting (pagina's 24 en 25):

*Eind 2014 is de implementatie van het **Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid** (kortweg i-NUP), het fundament van de generieke digitale infrastructuur, afgerond. In 2015 worden de generieke voorzieningen en bijbehorende kennis die binnen i-NUP zijn ontwikkeld, in beheer genomen. Om de digitale overheid structureel te bevorderen, heeft het kabinet in 2014 besloten tot de aanstelling van de **Nationaal Commissaris Digitale Overheid (NCDO)**.*

Reactie Unie:

Voor ons is het van groot belang om hier op aangehaakt te blijven, bestuurlijke vertegenwoordiging te hebben en goed in de gaten te houden en eventueel bij te sturen op financiële wijzigingen. Als waterschappen kunnen we ons werk niet uitvoeren zonder de digitale infrastructuur, er kunnen dan geen vergunningen meer verleend worden of belasting worden geheven. Wel opvallend is dat de NCDO zich niet bezig gaat houden met informatieveiligheid.

eID

Uit begroting (pagina 25):

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werkt (in overleg met de Minister van Economische Zaken en de Minister voor Wonen en Rijksdienst) samen met het bedrijfsle-

ven aan een mogelijke standaard voor toegang tot online dienstverlening: het **eID Stelsel**. Dit eID stelsel moet het mogelijk maken dat burgers, consumenten en onder-nemers online zaken kunnen doen met de overheid en het bedrijfsleven, met één of meer inlogmiddelen. Het kabinet besluit eind 2014 over de invoering en bekostiging van het eID stelsel. In 2015 zal het kabinet de Tweede Kamer daarover informeren.

Reactie Unie:

De komst van het eID stelsel kan voor de waterschappen ook grote gevolgen hebben. Deze ontwikkeling moet in de gaten worden gehouden.

V Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Uit begroting (pagina 37):

A: Algemene doelstelling. Een toename van voedselzekerheid; verbeterd waterbeheer, drinkwater en sanitatie; en duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen, het tegengaan van klimaatverandering en een vergrote weerbaarheid van de bevolking tegen onafwendbare klimaatverandering

.B: Rol en verantwoordelijkheid. In afstemming met de Minister van Economische Zaken, de Staatssecretaris van Economische Zaken en de Minister van Infrastructuur en Milieu draagt de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking bij aan het zeker stellen dat internationale publieke goederen zoals een stabiel klimaat, gezonde ecosystemen, grondstoffen, voedsel en water beschikbaar blijven voor huidige en toekomstige generaties. De Minister is verantwoordelijk voor: ...De financiering van diverse programma's gericht op duurzame economische ontwikkeling, voedsel- en waterzekerheid, toegang tot moderne energie, klimaatadaptatie en-verduurzaming van grondstof-winning....

Reactie Unie:

Wij dragen hier graag onze kennis en kunde aan bij als Dutch Water Authorities.

VI Onderwijs Cultuur & Wetenschap

Innovatie

Uit begroting (pagina 18):

*Het kabinet stelt een **toekomstfonds** in om direct een impuls te geven aan innovatie. Er komt € 200 miljoen beschikbaar voor revolverende financiering van innovatieve MKB-bedrijven en onderzoek. De rendementen van het fonds komen beschikbaar voor uitgaven aan fundamenteel en toegepast onderzoek.*

Reactie Unie:

Positieve ontwikkeling. Waterschappen werken in gouden driehoek samen met bedrijfsleven en kennisinstellingen. Toekomstfonds helpt bedrijven over de drempel om innovatie te versnellen. Focus op fundamenteel en toegepast onderzoek is goed (zie ook begroting EZ).

Uit begroting (pagina 15):

*Daarnaast blijven we de keuze voor **bèta- en techniekprofielen** in alle leerwegen stimuleren. In de Tweede Kamer ligt een wetsvoorstel voor met maatregelen om de aansluiting van het mbo op de arbeidsmarkt te verbeteren. Dit wetsvoorstel verplicht mbo-instellingen opleidingen te verzorgen die studenten na beëindiging van de opleiding het perspectief bieden op het tijdig vinden van een baan op niveau. Aanvullend op dit wetsvoorstel nemen we een aantal maatregelen waarmee we de aansluiting blijvend verbeteren. In de Begrotingsafspraken 2014 is vanaf 2015 structureel € 75 miljoen extra aan middelen beschikbaar gesteld voor een betere financiering van technische en andere kostbare opleidingen in het mbo.*

Reactie Unie:

Positieve ontwikkeling. De watersector heeft in 2020-2030 veel vacatures die vervuld moeten worden, door de verwachte uitstroom van technisch geschoold personeel van vmbo, mbo, hbo tot wo niveau.

VII Sociale Zaken

Uit begroting (pagina):

*In combinatie met de afspraak uit het sociaal akkoord om vanaf 2014 tot 2026 125.000 extra banen te scheppen voor mensen met een **arbeidsbeperking**, worden zo voor deze mensen meer kansen geschapen om te participeren op de arbeidsmarkt.*

Reactie Unie:

De sector is zich in 2014 aan het voorbereiden op het aantrekken van mensen met een arbeidsbeperking.

Uit begroting (pagina 22):

Onzekerheid over toekomstige ontwikkelingen vraagt om een cultuuromslag bij werkgevers en werknemers. Zij zullen veel meer aandacht moeten besteden aan de noodzaak dat mensen gedurende hun hele werkzame leven blijven leren. Het is van cruciaal belang dat werknemers hun weerbaarheid en aanpassingsvermogen door scholing vergroten. Scholing helpt mensen om zich aan te passen aan de wijzigende eisen op de arbeidsmarkt. Scholing is belangrijk voor het economische potentieel van Nederland op lange termijn, maar evengoed voor mensen die nu geen werk hebben. Scholing zorgt ervoor dat deze mensen niet worden afgeschreven, maar juist een nieuwe kans krijgen om mee te doen.

Reactie Unie:

In het kader van **activerend personeelsbeleid** hebben sociale partners in de sector hier in 2013 afspraken over gemaakt.

Uit begroting (pagina 22):

*Nederland heeft een **goed functionerend pensioenstelsel** met steeds betere checks and balances. Daar mogen we trots op zijn. Tegelijkertijd roepen demografische, economische, arbeidsmarktgerelateerde en sociaal-culturele ontwikkelingen vragen op over de maatschappelijke houdbaarheid van het stelsel. Het vertrouwen in het stelsel is niet meer zo groot als het is geweest.*

Reactie Unie:

De sector start in 2014/2015 samenwerking met ABP een pilot "pensioenbewustzijn".

VIII Werk- en Groeibrief

De inhoud van de Werk- en Groeibrief komt terug bij diverse begrotingen.

Uit begroting (pagina 6):

Nederland start het netwerk van 'lage landen'. Onze expertise op het gebied van innovatieve waterkeringen en onze ervaring met private financiering van publieke waterstaatswerken delen en verrijken we door intensievere samenwerkingen met andere landen die vergelijkbare uitdagingen als Nederland het hoofd te bieden hebben.

Het Dutch Disaster Risk Reduction Team geeft preventieve adviezen om waterrampen te voorkomen, zowel op gebied van waterkeringen als financiering. Extra middelen worden beschikbaar gesteld om tegemoet te komen aan de verzoeken, het werkveld uit te breiden naar landbouw en stedelijke planning en de follow-up van de missies verder vorm te geven. Hiermee wordt het Nederlandse bedrijfsleven goed gepositioneerd om opdrachten te kunnen binnenhalen.

Reactie Unie:

Volgens de waterschappen biedt het inzetten en (nationaal en internationaal) vermarkten van innovatieve watertechnologie grote kansen om bij te dragen aan een economisch sterker Nederland. Waterschappen helpen internationaal als Dutch Water Authorities graag mee om wa-

terkennis te delen en het Nederlandse bedrijfsleven op het gebied van water internationaal goed te positioneren.

IX Veiligheid en Justitie

Crisisbeheersing

Uit begroting (pagina 14):

*In 2015 gaan we door met de invoering van de aangekondigde maatregelen voor betere prestaties bij brandweertzorg, rampenbestrijding en **crisisbeheersing**. Er worden voor de veiligheidsregio's, crisispartners en departementen gezamenlijke meerjarige doelstellingen opgesteld op het gebied van waterveiligheid en overstromingen, nucleaire veiligheid en continuïteit en veerkracht van de samenleving. ... Veiligheidsregio's investeren in de verdere professionalisering van de bevolkingszorg en het vergroten van inzicht in en onderlinge vergelijkbaarheid van prestaties.*

Reactie Unie:

De door V&J aangekondigde maatregelen zullen ook voor waterschappen leiden tot een verdere professionalisering op het gebied van crisisbeheersing.